

ISSN 0037 - 2024

LITURGIJSKO - PASTORALNA REVIIJA

SLUŽBA BOŽJA

Godina XLI. - Makarska 2001.

broj 3

RIJEČ UREDNIŠTVA

Ovaj broj našega liturgijsko-pastoralnog časopisa po sadržaju odstupa od ustaljene sheme dosadašnjih brojeva. Prilozi su, naime, samo o jednoj temi: crkveno graditeljstvo. U stvari to su predavanja i priopćenja iznesena na međunarodnom znanstvenom savjetovanju održanom u Zagrebu 27. i 28. svibnja 1999. godine pod punim naslovom: "U traženju autentičnoga govora crkvenoga graditeljstva. Teološki, arhitektonski i likovni govor o crkvi-građevini." Skup je organizirao Hrvatski liturgijski institut iz Zadra.

Na žalost, uz najbolje želje i nastojanja, nismo uspjeli prikupiti sva održana predavanja što je sigurno nedostatak za one koji su sudjelovali na spomenutom savjetovanju kao i za ostale kojima bi tako tematski koncipirana predavanja skupljena na jednom mjestu mogla biti velika pomoć u cjelovitom i multidisciplinarnom pristupu obrađivanoj problematici. Ipak, i sami ćete se uvjeriti da je i ovo što smo uspjeli prikupiti zanimljiva i korisna građa o kojoj još uvijek nemamo dovoljno prikladne literature na hrvatskom jeziku.

Na prvo smo mjesto uvrstili prilog o teološko-liturgijskom vidu simboličkoga govora pri stvaranju liturgijskoga prostora. Tu je nužno koristiti arhitektonski način izražavanja, ali je pri tome nezaobilazno voditi računa o posebnostima kršćanske liturgijske teologije u čemu je simbolički govor temeljan i neizostavan.

Na temeljnu misao iz uvodne rasprave nadovezuje se i drugi prilog koji tu problematiku promatra s povijesno umjetničkog vida naglašavajući potrebu usklađivanja religioznoga graditeljstva s duhom današnjega vremena što nije baš lak posao.

Prilog o jedinstvu i skladu bogoslužnog prostora pokušava na temelju konkretnih primjera pokazati da je potrebno tražiti, i da se može postići, usklađenost između liturgijske funkcionalnosti i arhitektonske ljepote. U svemu tome inkulturacija igra važnu ulogu i o njoj moraju voditi računa arhitekti i investitori.

Sakralno graditeljstvo ima svoju funkcionalnu i simboličko navjestiteljsku ulogu. U tom kontekstu prilog o sakralnoj umjetnosti za treće tisućljeće osobitu pažnju poklanja sakralnoj umjetnosti kao simbolu Božje ljepote što je veoma prikladno za naviještanje Boga današnjem naraštaju.

Nakon priloga koji sakralnom graditeljstvu pristupaju više teoretski, drugi dio ovoga broja čini skupina priloga praktičnije i izravno primjenjivije problematike. Budući da se kršćanska liturgija velikim dijelom temelji na izgovorenoj riječi, kao prvi problem koji arhitekt treba riješiti kod izgradnje suvremenih crkava postavlja se akustika i elektroakustika. Na što sve treba pri tome pripaziti, doznat ćete ako pažljivo pročitate prilog koji smo uvrstili u ovaj broj.

Crkve sa svojim zvoncima najčešći su znak raspoznavanja i posebno obilježje nekoga mjesta. Kako danas to postići u suvremenoj urbanističkoj realnosti, pokazano je na nekoliko primjera iz grada Splita, a to može biti poticaj za razmišljanje i u drugim urbanim sredinama.

Uskladiti svjetlo i arhitektonski govor sakralnih građevina nije jednostavan problem. U prilogu koji to obrađuje pokušava se upozoriti na probleme i sugerirati prikladna rješenja.

Za lakše i ispravnije rješavanja problema s kojima se susreće sakralno graditeljstvo uvijek je dobro pogledati kako su to pokušavali riješiti drugi narodi. U ovom broju donosimo iskustva iz Slovenije i Belgije. Nadam se da će ta dva kratka priloga pomoći svima koji se bave planiranjem i ostvarivanjem suvremenih liturgijskih građevina. Prilog o talijanskim pokušajima na tom području veoma je zanimljiv i poticajan, ali ćemo ga, zbog specifičnog načina prezentiranja, objaviti u slijedećem broju.

Na sve vas koji budete čitali priložene materijale o sakralnom graditeljstvu zazivamo Božji blagoslov da vas ono što pročitate potakne i usmjeri "prema Bogu i promicanju njegove hvale i slave ... i da bi se ljudska srca pobožnije obraćala Bogu" (SC 122).